

# Orijinal Soru: Temel Bilimler 63

63. Beş yaşındaki kız çocuğu, iki gün önce göğüsünden başlayıp ekstremitelerine yayılan diffüz eritematöz döküntü nedeniyle getiriliyor. Anamnezinden birkaç gündür boğaz ağrısı yakınması olduğu öğreniliyor. Fizik muayenesinde, döküntülerin eklem yerlerinde çizgi halini aldığı ve ağız çevresinin soluk olduğu saptanıyor.

**Bu klinik tabloya yol açması en olası etken için, etkenin ürettiği besiyeri, koloni görünümü ve identifikasiyon testi eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?**

- A) Koyun kanlı agar – Non-hemolitik koloniler – Basitrasin testi
- B) EMB agar – Laktoz negatif koloniler – Oksidaz testi
- C) Koyun kanlı agar – Alfa hemolitik koloniler – Optokin testi
- D) EMB agar – Laktoz pozitif koloniler – İndol testi
- E) Koyun kanlı agar – Beta hemolitik koloniler – PYR testi

**Doğru Cevap:E**

## HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR



### KLİNİK BAKTERİYOLOJİ

#### 9.GRAM POZİTİF KOKLAR

"Gram pozitif kok identifikasiyonu" bağlılık şekilde bakınız.

- Stafilocoklarla streptokokların ayırm testi... Katalaz (stafilocoklar pozitif)
- **Staphylococcus aureus'u diğer stafilocoklardan ayıran test...** Koagülaz pozitif olması
- **Koagülaz negatif stafilocoklar (KNS)...** Staphylococcus epidermidis, Staphylococcus saprophyticus
- **Koagülaz negatif stafilocokların ayırcı tanısı...** Novobiyozin direnci (dirençli olan Staphylococcus saprophyticus)
- **Staphylococcus aureus'un IgG'nin Fc kısmına bağlanmasını sağlayan ve fagositozu engelleyen yapı...** Protein A
- **Staphylococcus aureus'un protein A'sının antikorlarının Fc kısmını yakalaması sayesinde geliştirilen serolojik yöntem...** Koaglutinasyon
- **Panton-Valentin toksini (lökositin) salgılayan stafilocok...** Staphylococcus aureus
- **Kısa inkübasyon süreli besin zehirlenmesi yapan bakteri ve toksini...** Staphylococcus aureus, Enterotoksin A
- **Pediatrik ya grubunda psödomembranöz enterokolit yapan bakteri ve toksini...** Staphylococcus aureus, Enterotoksin B
- **Tampon kullanım öyküsü sonrası ateş, döküntü, hipotansiyon ve organ yetmezliği...** Toksik Şok Sendromu
- **İntravenöz ilaç kullananlarda sağ kalp endokarditinin (triküpit kapak tutulumu) etkeni...** Staphylococcus aureus
- **Tuzlu, manitollü Chapman besiyerinde sarı koloniler oluşturarak üreyen gram pozitif kok...** Staphylococcus aureus
- **Glikokaliks, yabancı cisim, protez, kateter ve şant enfeksiyonları...** Staphylococcus epidermidis
- **Kan kültürlerini en çok kontamine eden aerop bakteri...** Staphylococcus epidermidis (anaerop P.acnes)

### MİKROBİYOLOJİ HIZLI TEKRAR

17

- **Genç kadında sistit etkeni olabilen koagülaz negatif, novobiyozin dirençli bakteri...** Staphylococcus saprophyticus
  - **Stafilocoklarda betalaktam direnci...** Betalaktamaz ve PBP değişimi
  - **Penisilinaz sık yapan bakteriler...** Staphylococcus spp., Moraxella catarrhalis, Bacteroides fragilis, Neisseria gonorrhoeae
  - **MRSA direnç geni...** Mec A, Mec C
- Temel Bilimler 63. soru**  
Tusdata Mikrobiyoloji Hızlı Tekrar 1.  
Fasikül Sayfa 017
- **Katalaz negatif, basitrasine duyarlı, TMP-SXT dirençli, PYR testi (+) beta hemolitik kok...** Streptococcus pyogenes
  - **Streptococcus pyogenes'in (AGBHS) kapsül yapısı...** Hyalüronik asit
  - **Streptococcus pyogenes'in majör virülsans faktörü...** M protein
  - **Streptococcus pyogenes'in antifagositik ve tipe özgü bağımlılıktan sorumlu proteini...** M protein
  - **Streptococcus pyogenes'in önemli toksinleri...** Streptolizin O ve S, eritrojenik toksin (süberantijen), pirojenik ekzotoksinler
  - **Streptococcus pyogenes'in önemli enzimleri...** Streptokinaz, DNaz (Streptodornaz), Hyalüronidaz, Lipoproteinaz
  - **Eksüdatif tonsillitin en sık bakteriyel nedeni...** Streptococcus pyogenes
  - **Sellülit, lenfanjit, erizipel, impetigo en sık etkeni...** S.pyogenes
  - **Kızıl tablosuna neden olan toksin...** Eritrojenik toksin (Pirojenik ekzotoksin) (Süberantijen, faj kontrolünde)
  - **Kızıl tanısında duyarlılık testi...** Dick testi
  - **Kızıl tanısını kesinleştiren test...** Schultz - Charlton Reaksiyonu
  - **Streptokotsik Toksik Şok Sendromu yapan toksin...** Pirojenik ekzotoksin A (Eritrojenik toksin)
  - **Geçirilmiş Streptokotsik farenjitin en değerli serolojik parametresi...** ASO (Antistreptolizin O antikoru)

#### Gram (+) kok



- **Katalaz pozitif**
  - **(β) • Staphylococcus aureus** (Koagülaz pozitif, kümeli kok)
    - **Staphylococcus epidermidis** (Koagülaz negatif, Kateter enfeksiyonu, glikokaliks)
    - **Staphylococcus saprophyticus** (Koagülaz negatif, Üriner enfeksiyon, novobiyozin direnci)
    - **Micrococcus** (Basitrasin duyarlı, Furazolidon dirençli, Non-fermentatif)

- **Katalaz negatif**
  - **(β) • A grubu streptokok S. pyogenes** (Basitrasin duyarlı, TMP-SXT dirençli, PYR testi (+))
    - **B grubu streptokok S. agalactiae** (Basitrasin dirençli, CAMP pozitif, hidrolizi, yeniden)
    - **(α) • Streptococcus pneumoniae** (Kapsüller, optikne duyarlı: safrada erime testi (+))
      - **Viridans streptokok** (Optikn dirençli, safrada erime negatif, dış çekimi, endocardit)
      - **D grubu streptokok** (Safran/esküllin hidrolizi, isi dirençli)
      - **Enterokok** (% 6,5 NaCl'de üreme, PYR testi (+), safa / esküllin hidrolizi, antibiyotik direnci)

Gram pozitif kok identifikasiyonu

## İLGİLİ NOTLAR

Streptococcus pyogenes için nokta atışı spot bilgilerle sizi karmaşadan uzak adeta bu ve benzeri gelecek sorular için hazırladık.

- Geçirilmiş streptokoksik deri enfeksiyonu ve glomerülonefritte pozitif saptanan test... AntiDNaz
- Streptococcus pyogenes'de seçkin tedavi... Penisilin
- CAMP faktörü üreten streptokok... Streptococcus agalactiae (B grubu beta hemolitik streptokok)
- Streptococcus agalactiae kapsüller... Siyalik asit
- Yenidoğan menenjitinin en sık etkenleri... S. agalactiae, E. coli, Listeria
- İnsan nazofarinksinde komensal olarak yaşayabilen, gram pozitif kapsüllü diplokok... Streptococcus pneumoniae (pnömokok)
- Optokin duyarlı, safra da erime özelliği olan kok... Pnömokok
- Toplum kaynaklı menenjit, otitis media, sinüzit ve pnömoninin en sık etkeni... Pnömokok
- Lober pnömoni+plörezi... Pnömokok
- Mortalite ve morbiditesi en yüksek menenjit... Pnömokok
- Nefrotik sendromlu çocukların primer peritonitin en sık etkeni... Pnömokok (Peritonitin en sık etkeni E.coli)
- Kafa tabanı kapalı kırığı sonrası tekrarlayan menenjit... Pnömokok
- Pnömokok serolojik tanısı... Kapsül şişme reaksiyonu (quellung) (en spesifik tanı)
- Pnömokoklarda penisilin direncinin nedeni... PBP değişikliği
- Pnömokok aşısı... Konjuge, polisakkartit aşısı
- Optokin dirençli, % 6,5 NaCl üremeyen, katalaz negatif, SBE... Viridans grubu
- % 40 lik safra varlığında üreyen ve esküllini hidrolize eden % 6,5 NaCl'de üremeyen streptokok... Grup D (S.bovis)
- Tümör markeri olarak kullanılan streptokok... S.bovis
- Üremek için pridoksin ihtiyacı gösteren endokardit

#### Temel Bilimler 63. soru

Tusdata Mikrobiyoloji Hızlı Tekrar 1.  
Fasikül Sayfa 018

- PYR Piralidonil arilamidaz testi; AGBHS ve Enterokoklarda pozitiftir.
- Vankomisine en sık kazanılmış direnç gösteren bakteri... Enterokok
- Enterokoklarda penisilin direncinin nedeni... PBP5 direnci, penisilinaz (nadır)
- Sefalosporinlere doğal dirençli streptokok... Enterokok

#### Test harflerinden bir geri giderek streptokok grubunu bulma

Basitrasin ► Verilen test isminden bir harf geriye gidiniz ► A grubu

CAMP ► Verilen test isminden bir harf geriye gidiniz ► B grubu

Eskulin ► Verilen test isminden bir harf geriye gidiniz ► D grubu

#### Staphylococcus aureus enfeksiyonları

- ✓ Lokal deri-mukoza piyojenik enfeksiyonları: Apse, karbonküll, fronküll, follikülit, hordeolum vb.
- ✓ Yaygın deri döküntüsü ile seyreden hastalıklar:
  - ↳ Haşlanmış deri sendromu (Nikolsky fenomeni pozitif)
  - ↳ Büllöz impetigo (Nikolsky fenomeni negatif)
  - ↳ Toksik şok sendromu (stafilokoksik kızıl)
- ✓ Sistem ve organ enfeksiyonları: Pnömoni, ampiyem, perikardit, septik artrit, osteomyelit, otit, menenjit (endokarditli olgularda sık), sinüzit, perinefrítik apse vb.
- ✓ Besin zehirlenmesi
- ✓ Antibiyotik nedenli ishaller

#### Toksik şok sendromları (TSS)

- ✓ Stafilokoksik TSS:
  - ↳ Enfeksiyon yoğunlukla yok (yara enf. sonrası olabilir)
  - ↳ Kanda TSST-1 (ekzotoksemi)
  - ↳ Mortalite %3
- ✓ Streptokoksik TSS:
  - ↳ Ciddi cilt enfeksiyonu (nekrotizan fasiit) var
  - ↳ Bakteriyemi ve ekzotoksemi (eritrojenik toksin)
  - ↳ Mortalite %30-70

#### Pnömokok, meningokok ve H.influenzae'nin ortak özellikleri

- Nazofarinkste kolonize olurlar.
- En önemli virülans faktörleri kapsüldür.
- Kapsül şişme (Quellung) ile serotiplendirilebilirler.
- IgA proteaz enzimi salgılayabilirler.
- Menenjit, sinüzit, otitis media ve pnömoni yaparlar (en sık pnömokok).
- Menenjitlerin empirik tedavisinde seftriaksin kullanılır.
- Splenektomi risk faktörüdür.
- Aşı kapsülden faydalınlara yapılmaktadır.

#### SORULAR

1. Stafilokoklarda, IgG molekülünün Fc parçası ile birleşebilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Protein A
  - B) Teikoik asit
  - C) Clumping faktör
  - D) Spor
  - E) Hiyalüronik asit

Doğru cevap: A

2. CAMP testi pozitifliği bulunan bakteri ikilisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enterococcus faecalis-Streptococcus agalactiae
- B) Streptococcus dysgalactiae-Legionella micdadei
- C) Listeria monocytogenes-Streptococcus agalactiae
- D) Streptococcus pneumoniae-Streptococcus pyogenes

**Temel Bilimler 63. soru**

Tusdata Mikrobiyoloji Hızlı Tekrar 1.

Fasikül Sayfa 019

3. PYR (+) bakteri ikilisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enterococcus faecium – Streptococcus agalactiae
- B) Streptococcus dysgalactiae – Mycobacterium kansasii
- C) Listeria monocytogenes – Streptococcus pyogenes
- D) Streptococcus pneumoniae – Streptococcus agalactiae
- E) Enterococcus faecalis – Streptococcus pyogenes

**Doğru cevap: E**

4. Daha önce sağlıklı olan 35 yaşında bir kadın hasta ani gelişen ateş ve biliç bulanlığı yakınmalarıyla polikliniğe başvuruyor. Fizik muayenede ense sertliği saptanan hastanın yapılan beyin-omurilik sıvısı (BOS) incelemesinde  $1000/\text{mm}^3$  polimorf nüveli lökosit ve gram (+) diplokoklar saptanıyor.

Bu hastada BOS kültür ve antibiyotik duyarlılığı sonuçları öncesinde başlanacak empirik tedavide aşağıdakilerin antibiyotiklerden hangisinin kullanılması uygun değildir?

- A) Sefotaksim
- B) Vankomisin
- C) Seftriakson
- D) Meropenem
- E) Penisilin

**Doğru cevap: E**

5. Dört yıl önce yapay kalp kapak replasmanı operasyonu geçirmiş olan 29 yaşındaki bir erkekte bakteriyel endokardit gelişiyor.

Bu hastada en olası etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enterococcus faecalis
- B) Staphylococcus saprophyticus
- C) Streptococcus mutans
- D) Escherichia coli
- E) Pseudomonas aeruginosa

**Doğru cevap: C**

6. Streptococcus pneumoniae'da penisilin ve türevlerine karşı oluşan dirençten sorumlu mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beta laktamaz enzimi sentezi
- B) Bakteri duvar geçirgenliğinin azalması
- C) Bakteri sitoplazmik membran geçirgenliğinin azalması
- D) Penisilin bağlayan proteinlerde yapısal değişiklik
- E) Folik asit metabolizmasında değişiklik

**Doğru cevap: D**

## 10. SPORLU GRAM POZİTİF AEROP BASILLER

- **Gram pozitif sporlu basiller...** Bacillus (aerop), Clostridium (anaerop)
- **Şarbon hastalığı etkeni bakteri...** B.anthracis
- **Bacillus anthracis kapsül yapısı...** Protein (D glutamik asit)
- **Toksini 3 farklı proteinin bir araya gelmesiyle oluşan ( Protektif antijen+ ödem faktörü+lethal faktör)...** B.anthracis
- **B.anthracis toksininde temel komponent...** Protektif antijen
- **B.anthracis toksinin etki mekanizması...** Adenilat siklaz aktivasyonu sonucu cAMP artışı
- **Şarbonun klinikte en sık görülen formu...** Deri şarbonu
- **Deri şarbonunda tipik lezyon...** Papül, püstül sonrası nekrotik ülser (Malign püstül). Lezyon ağrısızdır.
- **Deri şarbonunda...** Lezyondan alınan seröz sıvıda az sayıda lökosit ve kapsüllü büyük gram (+) zincir yapmış çomaklar görülebilir.
- **Kanlı agarda Medusa başı, jelöz besiyerinde ters çam ağacı görüntüsü...** B.anthracis
- **Otopside kanın pihtlaşması...** B.anthracis
- **Şarbon aşısında kullanılan antijen...** Protektif antijen
- **Şarbon tedavi ve profaksisinde ilk tercih...** Kinolonlar (siprofloksasin) şarbon basılı penisiline de duyarlıdır.
- **Pirinçli gıdalara bağlı kısa inkübasyon süreli besin zehirlenmesi...** B.cereus ısıya dirençli toksin (HSET)
- **cAMP artışı ile ishal oluşturan Bacillus...** B.cereus ısıya duyarlı toksin (HLET)
- **Sterilizasyon kontrolünde kullanılan Bacillus...** B.subtilis (etilen oksit), B. stearothermophilus (otoklav)

Önemli gram pozitif basiller

Bakteri	Anaerobik solunum	Spor formasyonu	Patogenezde önemli ekzotoksinler
Bacillus	(-)	(+)	(+)
Clostridium	(+)	(+)	(+)
Corynebacterium	(-)	(-)	(+)
Listeria	(-)	(-)	(+)

Kampımızda; PYR testi pozitif olan bakterileri daha sorduk.